

Jelica Stojić
SAJBER BABA
I DETE DVADESET PRVOG VEKA

JELICA STOJIĆ

SAJBER BABA I DETE 21-og VEKA

Posvećeno svoj deci Planete mogućnosti sa iskrenom željom da dugo, srećno i zdravo žive, u skladu sa prirodom, puni ljubavi, u miru, slobodi i blagostanju. Da dočekaju duboku starost zadovoljni sa onim kako su živeli, i oni, i njihovi potomci i još mnoge generacije.

Zahvaljujem se mojoj Zlati.

ONA JE BAKINA INSPIRACIJA, BAKINA SREĆA, BAKINO ZLATO, BAKINA LJUBAV, BAKIN MED MEDENI, BAKINO SVE NA SVETU.

Na nebu postoji mnogo zvezda i planeta. Postoji i ova na kojoj se događa ova priča, jedna i jedina, naša Planeta mogućnosti. Ona je okrugla, ali malo i na čoške, sa planinama koje bockaju nebo, rekama koje više nisu bistre, morem koje više nije čisto, šumama bez drveća, i sa gomilom otpada.

Nekada davno, polovinom dvadesetog veka, na Planeti mogućnosti, koja je još uvek bila plava, sa čistom prirodom, rodila se jedna beba. Nazvali su je Nada. Njenom rođenju su možda prisustvovala vile, ali ona to nije znala. Nije znala ni da će želeći i voleti da slika, kao ni da će biti lekar. Bilo je snežno, hladno decembarsko jutro, a zvezde na nebu su joj se smeškale i veselo svetlucale želeći joj dobrodošlicu. Podarile su joj bezbroj lepih želja i mogućnost da ih ostvari.

Kraljevina u kojoj se rodila nije bila velika, ali je bila lepa i bogata. Imala je lepu prirodu, šume, čistu vodu, mnogo reka, plavo more i narod koji je mogao da uči, radi, bezbrižno putuje. Narod nije bio bogat, ali nije bio ni siromašan. Bilo je svega dovoljno, i hrane i ljubavi, i knjiga, i dece i sreće. Zato su ljudi bili nasmejani, i zadovoljni.

Kraljevina se zvala Sredina, zato što je bila u sredini između druga dva ogromna carstva, Carstva Crvene zvezde, i Carstva Sjajne zvezde. Sredina je bila mnogo manja, ali je oko sebe okupila mnogo isto tako malih kraljevina. Zajedno su bili dovoljno veliki da mogu samostalno da odlučuju kako će živeti. Bili su slobodni, i čuvali su svoje dostojanstvo i kulturu.

Kralj je bio poznat u celom svetu, živeo je lepo i mnogo je putovao. Bio je bogat, imao je nekoliko dvoraca, vila, lovišta, brodova, aviona... Gde god da je išao, bio je dočekivan svečano. Ljudi su ga sretali sa osmesima i cvećem. Brinuo je i o svom narodu, pa je i narod mogao da lepo živi, radi i putuje.

U tako lepoj i blagoslovenoj zemlji Nada je rasla, i imala je lepo detinjstvo. Prisustvovala je napretku tehnike, tehnologija i promeni načina života. Način života se menjao, pa je prisustvovala uvođenju vodovoda u kuće, umesto nošenja vode sa bunara. Stigao je televizor u kuće, telefon, stabilni pa mnogo kasnije mobilni. Pojavio se i kućni kompjuter, pa je posmatrala kako postaje sve tanji i lakši, tako da je mogao da se nosi svuda. Radovala se putovanjima vozovima koji su postajali sve brži i moderniji, a kasnije i kupovini automobila, koji su bili sve veći i bolji.

Nada je završila školu, kasnije Medicinski fakultet, zaposlila se, a onda je kralj otišao u večnost. Sve se promenilo.

Kralj je imao šest sinova i dve ćerke. Deca više nisu želela da žive zajedno. Braća su uzeli svaki svoje parče kraljevine i deo bogatstva, a kod jednog od njih su ostale dve sestre. Ta jako mala kraljevina je nazvana Zemlja čuda. U njoj je Nada nastavila da živi. Braća se nisu podelila baš prijateljski. Bilo je tu svega, pa i borbi naroda koji su do tada živeli u slozi i bogatstvu. Tako razjedinjeni i nesložni postali su slabi, i siromašni.

Ljudi u Zemlji čuda su tonuli sve dublje u očaj, bezvoljnost, siromaštvo i tugu. Probali su da menjaju vladare, ali svaki je obećavao lepši i bolji život a život je bio sve teži i gori. Ljudi su ostajali bez posla, ili su radili za jako male pare. Fabrike su zatvarane, poljoprivreda je uništena, a narod bez dovoljno sredstava za običan život, dostojan čoveka, trpeo je sve veće namete, poreze i poskupljenja ćutke, sagnute glave. Izgubio je nadu da može biti bolje.

Došao je i Dvadeset prvi vek. Nekada davno, Nada je zamišljala da će tada biti ceo svet srećan i bogat. Da će ljudi moći da koriste sva tehnološka dostignuća da bi bili zdravi, bogati srećni i dugovečni. Da će živeti u slozi i harmoniji. To se nije dogodilo.

Nestankom Sredine, male kraljevine su se odvojile, brinule su samo o sebi. Nije više bilo prepreka između dva velika carstva. Oba carstva su želela da baš njihovo carstvo bude bolje, pametnije, bogatije i važnije, i da ono vlada celim Svetom. Umesto da ulažu vreme, volju, tehnologiju i novac u razvoj kvalitetnijeg života svih ljudi, bojeći se drugog carstva, ulagali su u razvoj sve strašnijih oružja, i sve nezdravije hrane. Ljudi su se otuđili, usamili, sagnuli glave i ostali bez nade.

I Nada je ostala bez nade. Nikada nije baš mogla da živi bogato od svoga posla lekara, ali je nekako preživljavala. Kada je došlo vreme za penziju, bila je prva generacija penzionera kojoj je silom umanjena ionako mala penzija. Nije više mogla ništa, sakrila se u svoju kućicu i patila. Dece nije imala, a njena želja da pomogne ljudima nije mogla da se ostvari. Ovo je dvadeset prvi vek, vek tehnologije. Ljudi sve znaju.

Znaju kako treba živeti, šta da rade da bi bili zdravi, ali nemaju vremena ni volje, ni novca da nešto promene. Ni kod sebe, ni u svetu.

Nije bio bolestan čovek kao pojedinac. Razbolela se i sama Planeta mogućnosti. Bez srećnih ljudi, bez zdrave prirode bez želje da se očisti okolina, planeta je tonula u tamu i konačan kraj. Planeta je počela da umire. Nadu nije bilo briga. Čak se u mislima smejala, i upoređivala sebe sa Lujem XIV-tim. Sa osmehom je mislila „Posle mene – otpad“. Nije joj bilo bitno što će otpad i zagađena okolina i zagađene ljudske misli da unište sve na Planeti mogućnosti. Kao što je već rečeno, dece nije imala. Zašto bi onda brinula što dolazi kraj Sveta?

Ali, život je nepredvidiv. Nada je imala unučice, bila je ne baš prava baka, ali onako, pomoćna, baba – strina, baba – tetka. Ni malo važna, ali ponekad korisna baka. Kada se rodila Zlata, Nada nije znala da će ona biti bakino Sunce, bakino Zlato, bakina Duša, i bakina briga. Zlata je bila umiljata, napredna beba, nasmejana, pametna. Stanovala je blizu, pa je često bila kod Nade. Nada ju je jako zavolela.

Nada se čudila kako je Zlata brzo prohodala, kako je brzo progovorila, kako je pametna, i kako tako mala sve zna. Dok nije znala da priča, sve je objašnjavala rukama, pokretima, a od kada je progovorila, ne prestaje da priča. Peva, priča, uči, crta, skače, igra se sa igračkama i još više sa svime što nije igračka. Istražuje svet oko sebe. Nada je Zlati pokazivala svet, i radovala se dečijoj radoznalosti i ushićenju. Osetila je potrebu da zaštiti dete, i da mu daruje lepu budućnost. Lepu Planetu mogućnosti, srećan i dugovečan život. Hoće li u tome uspeti? Može li jedna baka da izleči Planetu mogućnosti?

DRUŽENJE NADE I ZLATE

Kada je Zlata porasla, i progovorila, a opet nije bila veća od razigrane Loptice Skočice, počela je da istražuje svet oko sebe. Sve ju je interesovalo, sve je oduševljavalo, radovalo i čudilo. Pitanja „Šta je ovo?“ „Šta je ovo?“ „Šta je ovo?“ je postavljala neprekidno. I baki Nadi je bilo drago da je upoznaje sa novim stvarima. Zajedno su istraživale šta je to sneg, kako se pravi Sneško Belić, kako izgleda dodirnuti sneg, sankati se... Baka joj je pokazivala drveće bez lišća, pričala joj kako će se drveće promeniti. Gledale su mesec, i zvezde, travke, cvetiće, listiće, bobice na drveću, leptiriće, bubamare, a kada je proleće stiglo, ugledale su i prve pupoljke, cvetiće i listiće na drveću i u travi. Zajedno su išle u Lutkarsko pozorište, gledale predstave, a Zlata je najviše volela kada se na sceni pevao i igralo. Kod kuće su se igrale sa testom. Dečije rukice su spretno mesile testo, i rasipale brašno tek u nekim trenutcima beskrajsne radosti i slobode. Zlata je brzo naučila da koristi olovke, bojice, četkice i vodene bojice, da secka makazicama. Knjige su joj postale stari prijatelji, kojima se stalno vraćala. Daleko je još bila od čitanja, ali je prepoznavala šta se nalazi na kojoj slici, i povezivala neke svoje priče. Najviše voli knjige sa nalepnicama, koje lepi na odgovarajuća mesta, izuzetno precizno. Mobilni telefon joj je postao najobičnije sredstvo da igra igrice primerene maloj deci, i da sama pronalazi dečije pesmice.

Baka je puna sreće upoznivala sa stalno sa novim stvarima, a kada god je imala vremena, išla je na internet. Tu je učila i nalazila nove ideje za pletenje i heklanje, za izradu lutki, igračkica, haljinica, tutorijale za slikanje. Tu je videla i predavanje u kome se objašnjava značaj učenja za decu u prve tri godine. Obradovala se, jer, iako to nije znala, pošto nije

mogla da dočeka da Zlata napuni tri godine, nije poštovala uputstva na kutijama igračaka za decu. Na tim kutijama je uglavnom pisalo da „nije za decu ispod tri godine“. Ko bi čekao toliko dugo, kada je dete radoznalo, a baka željna igranja i prenošenja znanja. U tom predavanju je objašnjen i značaj korišćenja ruku, prstića, u ranom detinjstvu, za razvoj moždanih veza, sinapsi. Objasnjeno je, da iako je dete rođeno sa nepromenljivim brojem nervnih ćelija, jako je bitno uspostavljanje sinapsi između njih. To se postiže sa prstima, crtežima, i skakanjem, i vrtenjem deteta. Dete voli da se okreće, i voli da posle toga padne i smeje se. Odrasli se plaše da se ne povredi, i često nesvesno ograničavaju dečiji razvoj.

Naravno, sada smo došli do nove faze u druženju. Odjednom, Zlata je počela da pita : „bako, pričaj mi kako si bila mala“ i „pričaj mi kako sam bila mala“.

I tu počinje ova knjiga.

Baka Nada, kao i sve bake ima sećanje. To sećanje joj je drago, lepo i neponovljivo. Još kada ima tako radoznalog slušaoca, puna je sreće i radosti.

Seća se, priča, i shvata kako je imala lepo detinjstvo. Tako lepo detinjstvo želi i svojoj Zlati.

BABA NADA I NJENA BABA KATA

Babina baba Kata je bila divna žena. Vredna, tiha, pametna, dobra, puna ljubavi za svoje unučiće. A imala ih je pet. Nada je bila najstarija. Gledala je kako baba Kata radi, upijala svaki njen pokret, viđala zadovoljne mušterije. Radovala se kada bi posle toga, iz bakinog malog džepa na kecelji dobijala parice, da otrči i kupi bombone.

Baka je šila jorgane, i uz to čuvala unučiće.

Pravila je divna jela, nasuvo sa makom, par'dajz čorbu, gomboce... Hleba masti i paprike su deca jela onako usput, za užinu, kada u trku, u pauzi igranja, svrate da napune stomačice.

Baba Kata je šila jorgane. To je značilo, da je ram, đerđev, na kom je radila, zauzimao skoro celu kuhinju. Ostajalo je taman toliko prostora da se provuče do stola, šporeta i stolica. Tu bi Nada sedela često i gledala kako se šije jorgan. Na đerđevu su bili ekserčići na svim stranama, celom dužinom, a delovi su sastavljeni sa velikim ekserima. Na ekserčice se stavljalo prvo donje, lepo, platno, pa postava, drugo platno, pa se raspoređivala vuna, rastresito, svuda, da bude ravnomerno poređana. Stavljala je 2 do 2,5 kg kvalitetne vune. Zatim je opet išlo platno, pa prelepa, sjajna, svila za jorgane. Svila je bila jednobojna, ali sa mustrama, obično cvetnim. Onda je na red dolazio dugačak, drveni lenjir i papirni šabloni. Baka je njima kredom crtala šaru, mustru, po svili, pa bi ručno šila, počevši blizu ivica, jednu, pa drugu stranu. Kada bi deo završila, izvadila bi eksere na toj strani, umotala urađeni deo i ponovo učvrstila ekserima. Na samom kraju, ušivala bi ivice.

Baba Kata je šila i posteljину. U to davno doba, ona se šila uglavnom od Damasta, kvalitetnog platna. To platno je imalo manu, a ni samo nije to znalo. Volelo je da se opegla. Tada bi zablistalo u svom punom sjaju, To u dvadeset prvom veku, kada niko nema vremena, i nije neka dobra osobina. Da bi bilo još neobičnije, ni kroj za najobičnije navlake za jastuke, ili navlaka za jorgan, nije bio običan. U dvadeset prvom veku je dovoljno samo ih navući. Oni su ili samo na neki preklop, ili čičak traku, ili tek sa malo dugmadi. Ne i u vreme kada je babina baba šila. Tada se imalo vremena i volje za tako važnu stvar kao što je toplo gnezdo iz koga se odlazi u Carstvo snova. Jastuci su bili sa bar malo čipke, i sa dugmadima, a jorganski čaršavi su bili specijalni. Krojeni su tako da je sa gornje strane bio veliki otvor da se vidi sva lepota same svile, a i mustre kojom je šiven jorgan. Tri stane su bile sa užim trakama platna, a glavna, prema glavi spavalice, nešto šira, i sa čipkom. Najčudnije je, što je na toj gornjoj strani, da bi to tako moglo da bude, bilo mnogo rupica, na istom razmaku. Na samom jorganu su bila prišivena dugmad. Sama promena posteljine je zbog toga bila pravi ritual. Trebalo je vremena i volje zakopčati čaršav za jorgan, ali je vredelo. Snovi su bili lepši.

NEKE POUČNE PRIČE BABA NADINE MAME

Baba Nadina mama je bila divna mama. Stizala je sve. I da ide na posao, i da bude dobra domaćica, i majka. Želela je da joj deca budu školovana, da bi bila cenjena, i da bi lepo živela. Kako nije baš imala mnogo vremena da priča priče, upoznala je Nadu i ostalu decu sa Carstvom knjiga. Knjige su bile specijalne, izuzetno važne, i provele su Nadu kroz

mnoga lepa i neobična mesta. Na unutrašnjoj strani korica je obično pisalo: „Učite deco i dan i noć, znanje je sila, znanje je moć“.

9

Pomoću njih je Nada bila sa Tarzanom u džungli, bila je u „Vlaku u snijegu“, odrastala je uz knjige Branka Ćopića, uz „Družinu Sinji galeb“, i mnoge druge. Išla je i u Lutkarsko pozorište, a tek tamo bi mašta postajala, privremeno, stvarnost.

Baba Nada se seća dve poučne priče, koje joj je mama ispričala.

Prva glasi otprilike ovako:

Nekada davno, u jednom velikom carstvu su živeli lepi i bogati ljudi. Bili su srećni, ali nešto im je kvarilo raspoloženje. Ponegde bi sretali po nekog čoveka, koji, po njihovom mišljenju, baš i nije bio lep. To im je smetalo. Sazvali su veliki sastanak, izneli problem koji im smeta, i jednoglasno se dogovorili da je jedino rešenje da se ubiju, unište, svi ružni ljudi. Tada će njihov svet biti još lepši. Kada su se to dogovorili, krenuli su da traže te ružne ljude. Nisu dugo išli kada su sreli jednog ružnog čoveka. Nije bio siromah, nije bio loše obučen, ali je, po njihovo mišljenje, bio ružan. Imao je veliki, krivi nos, ogromna usta, nije imao sve zube, uši su mu bile klempave, koža na licu rošava, kao posledica bubuljica, a još je bio mali i debeo. Zaustavili su ga, objasnili o čemu se radi, a on im je odgovorio: „Dobra ideja. Slažem se. Idem i ja sa vama“.

Tada su shvatili da i taj čovek za sebe misli da je lep, i da nema ružnih ljudi. Odustali su. Verovatno su shvatili da svako ima pravo da živi, i da svako ima neko ko ga voli, i za koga je on najlepši na svetu. Spoljni, fizički, izgled, nije najvažniji. Lepota dolazi iznutra, iz čistog srca, i dobre duše.

Druga priča:

Nekada davno, u maloj kraljevini, gde su živeli, obični, srećni i vredni ljudi, živeo je jedan čovek. Imao je sina jedinca, koji je porastao, i došlo je vreme da se oženi. Otac se mnogo brinuo zbog toga. Znao je da je ljubav važna, ali i da „žena kuću drži“, i hteo je da dobije vrednu snajku. Dugo je razmišljao kako da to ostvari, kako da sazna koja je devojka vredna. Rešio je da pođu da je traže. Rekao je sinu da upregne konje, i da napuni kola sa šljivama. Pošli su od mesta do mesta, i u svakom su uzvikivali isto : „Devojke! Dođite! Donesite prašinu iz vaše kuće! Koliko prašine iz kuće, toliko vam šljiva dajemo!“. Devojke su dolazile. Donosile su dosta prašine, i dobijale dosta šljiva. Otac i sin su išli sve dalje... A onda, u jednom selu, stidljivo im je prišla mlada devojka, sa malo prašine u maramici. Tlho im je rekla : „Izvinite, nemam više prašine. Dajte mi šljive za ovo“. Mladićev otac se jako obradovao. Rekao je : „ Ovo je devojka koju smo tražili. Samo devojka koja ima čistu kuću ima tako malo prašine!“. Onda su isprosili devojku, odveli svome domu, i dugo, složno i lepo živeli u čistoj kući, u bogatstvu i sreći.

BABA NADIN TATA

Baba Nadin tata Ljuba, od reči "Ljubav", je bio mašinovođa. Voleo je ceo svet. Posebno, voleo je svoju porodicu, Rusiju, igru „Kazačok“, „Partizan“, fudbalski klub, „Pelinkovac“, svoje omiljeno piće, svoj posao na željeznici, svoju lokomotivu, kafanu preko puta Željezničke stanice, koja se takođe zvala „Lokomotiva“, svoje kolege sa posla, a posebno kolegu i komšiju-„somseda“. Pa, ne zna se baš kojim redom...

Nada je, kao i sva deca željezničara, imala režijsku kartu. Sa njom je putovala, nekoliko puta godišnje besplatno, a posle toga, sa velikim popustom. Zahvaljujući tome, svake godine se išlo besplatno na more. Zavoleda je zvukove, kloparanje, koje je slušala dok je voz išao, zavoleda je miris nafte, koji se osećao u Ložionici. U to davno vreme, željezničari su bili cenjeni. Imali su lepe uniforme, imali su interesantan posao, sretali su mnogo ljudi, bili su dobro plaćeni, lepo su se i međusobno družili... Nada je uživala kada je tata dovodio svoje kolege kući. Slušala bi o njihovim raznim dogodovštinama i avanturama na poslu, skoro kao da je bila sa njima.

Nada se sa radošću seća kako ju je tata vodio u Ložionicu. Odveo bi je u šinobus koji je tada bio slobodan. Stavio bi je u krilo, i govorio joj je da će njen nos da svira kao sirena. Tada bi joj dodirnuo nos, a dole bi pritisnuo sirenu. Ona je mislila da je to stvarno moguće... Jedanput bi rekao: sada će da pišti, a drugi put: sada će da svira duboko, kao iz bureta. Ona se smejala, uživala i radovala druženju sa tatom.

Baš je bilo lepo biti željezničar, ili bar dete željezničara.

Da. Važno je da Zlata zna da je baba Nada jednog momenta imala porodični vagon u dvorištu. Kada su željezničari dobili placeve, da sagrade kuće za sebe i svoje porodice, kupovali su jeftino islužene vagone, i donosili ih na svoje placeve. To je bila privremena kuća, ustvari šupa za stvari i alat potreban pri gradnji kuće. Nada je volela taj vagon, a maštala je kako može da se stavi i prava, velika lokomotiva u dvorište. Baš bi joj se to sviđalo. Nažalost, to je ostala samo mašta, a

nekim lošim čudom i sama željeznica u Nadinom gradu se preselila u istoriju.

Čini se, kao da je ceo dosadašnji život baba Nade bio jedno veliko učenje. Posle bezbrižnog detinjstva, učenja za ocene, školovanja, i čitanja knjiga onako, za svoju dušu, bila je željna da svoje saznanje podeli sa drugim ljudima. Želela je da napiše knjigu : „Čovek, uputstvo za upotrebu“. Kasnije je saznala da knjiga sa sličnim ili istim naslovom već postoji, kao i da ljudima u dvadeset prvom veku nikakva knjiga o toj temi nije potrebna. Ljudi imaju sva potrebna saznanja na internetu, ili bar u novinama. Saznanje nikako nije značilo da ljudi imaju potrebu ili želju da to primene u praksi. Nada je čak bila zamišljala da uporedi čoveka i automobil, i kako se ljudi brinu o automobilima, a kako o sebi samima. Vremenom je shvatila da je problem mnogo veći. Nije se čak radilo o tome koliko čovek brine o svom zdravlju. Shvatila je da je u pitanju zdravlje cele Planete mogućnosti, i ljudi na njoj. Činilo joj se da to uveliko prevazilazi njenu moć da pomogne ljudima i svetu. Šta ona može da učini da život na Planeti mogućnosti bude lep, kvalitetan, dostojan čoveka, i da ljudi imaju budućnost?

U Nadinoj zemlji je jako poznata izreka „Kad odrasteš i razmisliš, kazaće (ka'šće) ti se samo. Shvatila je da je to tačno. Shvatila je mnogo toga, ali opet nije mogla ono najprostije – Kako se sva ta predivna, bezazlena, pametna, draga, dobra deca pretvaraju u tako strašne ljude?

Kako ljudi dozvoljavaju sebi da se postave iznad drugih ljudi, zašto misle da su oni bolji ili pametniji od drugih? Zašto misle da je bitno da oni

13

treba da žive, a da su drugi nebitni? Zašto misle da je njihov život važniji? Da su oni superiornija bića?

Još u osnovnoj školi je saznala da na severu Evrope postoje ptice koje, kada se namnože, lete na pučinu, sve dok imaju snage, a onda, pošto nemaju gde da slete i da se odmire, padaju u more i umiru. To je nekakva vrsta čudne prirodne selekcije. Ponašanje stanovnika Planete mogućnosti joj liči baš na to - put bez povratka.

Nada je znala da se boravak ljudi na Planeti mogućnosti mora završiti jednoga dana, ali nije mislila da će to biti baš kada ona živi. Pamti da je u njenom detinjstvu nekoliko puta bio najavljivan Smak sveta, ali i da se normalan život nastavljao i posle datuma određenog za njega.

Iz detinjstva se Nada najradije seća romana o Lunu, kralju ponoći. Koliko se seća, Lunove roditelje su ubili zločinci, a onda su njega, pošto je bio dete, školovali da postane najobrazovaniji i najспособniji Kralj zločina. U nekom momentu je Lun, kada je odrastao, saznao istinu, stao na stranu pravde i dobrih ljudi, i borio se protiv onih koji su ga iškolovali i vaspitali. U ta davna vremena, Nadi su svi ti romani o Lunu, kralju ponoći, bili predivni. U to vreme, kada skoro niko nije ni imao auto, kada je tek bio početak razvoja tehnologije, priče o Lunu su bile naučna fantastika. Navodno je imao tajna skloništa, naučnike, pomagače, automobil kome je u toku vožnje mogao da promeni boju i tablice... Nada je još tada pratila zamišljene borbe protiv trgovaca ljudskim organima, kao i sve ostale njegove borbe da pomogne ljudima.

Uz brojne ljubavne i druge romane, kasnije je Nada čitala strogo tematske knjige. U jednom periodu svoga života je „gutala“ knjige o lečenju travama, dok nije shvatila da su to drugi ljudi, pa i Instituti, već izučili. Svi čajevi već postoje, lepo upakovani. Samo ih treba koristiti.

Bilo je tu mnogo knjiga o bioenergiji, radiesteziji (korišćenju viska), o pravilnoj ishrani, fizičkoj aktivnosti, uticaju misli na zdravlje i život čoveka... Po nešto joj je bilo jako drago da je saznala: U jednoj knjizi je opisano kako su se mladić i devojka, koje su njihove ljubavi ostavili, razboleli od bolesti neizlečive u to doba. Upoznali su se u sanatorijumu, gde su bili ne zbog lekova, jer nisu postojali, već zbog odmora, čistog vazduha, i dobre hrane. Do tada tužni, nesrećni, zavoleli su se, ljubav je donela sreću, popravila raspoloženje, crne misli i tuga su nestali, a oni su ozdravili.

U drugoj knjizi je opisan značaj držanja tela, stava. Stav gubitnika, sagnut, sa povijenim leđima, kao da mu je sav teret sveta na njima, i stav kraljice, kada se korača kroz život sa uspravnim leđima i podignutom glavom. To je položaj pun samopouzdanja, kada je ceo svet vaš. Shvatila je da je položaj, stav tela u direktoj vezi sa zdravljem, jer je povezan sa osećanjima. Tužan, ogorčen, nesrećan čovek je sagnut, povijen na dole, opterćen brigama, i podložen bolestima. Nasuprot tome, kada je čovek srećan, on je uspravan, ponosan, zadovoljan, a u srećnu dušu ne može da se nastani bolest.

15

Bilo je tu mnogo knjiga o životu posle života. Tu je naučila da se život ponavlja sve dok se ne postane dobar čovek, i ne oduže sve greške iz prošlosti. Naučila je da se život ne završava nestajanjem fizičkog tela, da je duša večna.

A onda je shvatila suštinu: Sve na svetu je **ENERGIJA**. Sve na svetu ima svoju energiju. Shvatila je istinitost poruke na internetu koja kaže da je na početku svega misao, da se misao pretvara u reči, reči u dela. Dela nam određuju karakter, a karakter našu sudbinu. A naša sudbina određuje sudbinu sveta.

Da li je to lek za Planetu mogućnosti? **Kako dopreti do drugih ljudi, i objasniti im da moraju da promene svoje misli?** Da niko nije nebitan, ni nemoćan. Svet se sastoji od pojedinaca. **Kada svako promeni sebe na bolje, kada svako počisti sve negativno u sebi i oko sebe, ceo svet će biti čist i lep.**

Uporedo sa dobom čitanja knjiga, nastajalo je i razvijalo se doba kompjutera i interneta. Baba Nada je sve to posmatrala dugo godina izdaleka, i sa strahom. Kompjuteri su za nju bili potpuno nepoznati svet. Plašila se da priđe kompjuteru, da ga dodirne, da se ne bi nešto pokvarilo. U jednom momentu je rešila da i ona želi svoj kompjuter. Pitala je ljude u okolini šta da radi. Uglavnom su je savetovali

da kupi stari, polovan, i da kada nauči kako se radi na njemu, kupi novi, kvalitetan. I svi su joj obećavali da će joj pomoći da radi na računaru.

16

Razmislila je i kupila je najsavremeniji koji je postojao toga momenta. Kada je on stigao, i kada je montiran, Nada ga se baš plašila. Monitor je bio glomazan, posebno se uključivao, na njemu je sijala sijalica. Svetlela je sijalica i na kućištu kompjutera, na zvučnicima, na štampaču... Majstor koji joj je sve namontirao je otišao, a onda su sve te sijalice sijale nedelju dana. Niko nije imao vremena ni da joj pokaže najosnovnije, kako se šta od svih tih delova koristi, gde se pali, gasi... Posle nedelju dana jedan mladi čovek je našao vremena da joj to objasni. Više nije sve sijalo kao jelka za Novu godinu. Nada je shvatila da je pogrešila što prvo nije išla na obuku za rad na računaru, i da joj nema drugog načina nego da ide ponovo u školu. Doduše, još joj nije bilo jasno, zašto mora na obuku, i zašto postoje tolike knjige o upotrebi računara, ako on sve može, i u njemu su svi podatci. Na predavanjima je bilo nekoliko starijih žena, kao što je ona, i deca. Nada se trudila da zabeleži svaku reč, a deca su bezbrižno sve shvatala, bez ikakvog pisanja. Ispostavilo se da postoje različiti kursevi, pa je Nada bila sem na osnovnom, na onima koji su objašnjavali obradu slika i crtanje. Čitala je i literaturu iz tih oblasti, ali se i dalje plašila kada bi se neko obaveštenje pojavilo na ekranu. Najviše se plašila interneta. Njen prvi antivirus program je bio baš strašan i vredan, i glasan. Činilo joj se da on počinje da joj alarmira, i to sirenom, da joj kompjuter napadaju virusi onog momenta kada pristupi internetu. Uz Nadinu maštu, i inače veliki strah od virusa, internet joj je bio izvor

traume. Vremenom, antivirus program je zamenjen drugim, nečujnim, neprimetnim, i ona se polako uključivala u svet interneta, sve dok se nije toliko oslobodila, pa je svaki čas, već preko mobilnog telefona išla da vidi šta ima novo u svetu.

17

Na netu je bilo divnih, kreativnih, poučnih i interesantnih stvari, ali uskoro je Nada videla da tu postoji ceo jedan strašan svet saznanja o Moćnim ljudima iz senke koji misle da oni mogu i da imaju pravo da odlučuju o sudbini Planete mogućnosti, i ljudima na njoj. Za razliku od onih ptica, koje kada se namnože, same lete na pučinu, u nepovrat, ovi nevidljivi moćni ljudi žele da odluče o sudbini drugih ljudi. Da oni odaberu ko treba da živi, koliko i kakvih ljudi treba da bude, i kako treba da žive, i ko je višak na Planeti mogućnosti. Nada je saznala za Kemtrejlerse, Haarp, čudnu, lepljivu paučinu koja donosi bolesti, kontrolu uma, GMO, čipovanje ljudi, vanzemaljce, dilemu oko ispravnosti vakcina, 12 načina kako će nestati Planeta mogućnosti, globalno zagrevanje, kontrolu hrane - jer onaj ko ti kontroliše tanjir - kontroliše tebe, nuklearne deponije u Zemlji čuda, koje će smanjiti životni vek na tridesetak godina, pretnji da dva velika carstva zarate. Saznala je čak i da se sama Planeta mogućnosti nakrivila, da se pomerila osa oko koje se okreće, a i da se klima menja vrtoglavom brzinom... Sve se svodilo na to da se Sile tame šire, i da Svetla budućnost za njenu Zlatu neće postojati.

Kako da jedna baba izleči Planetu mogućnosti, čak iako se zove Nada, i nada se da će lepota i dobrota pobediti?

Nasuprot zabrinutoj Nadi je Zlata, koja je došla na svet kao i sva druga deca, radoznala, pametna, puna poverenja da je svet lep, da je stvoren da joj pruži ljubav, dobrotu, znanje i sreću.

Zlata se budi sa osmehom, očarana uživa u svim sitnicama koje je okružuju. Voli knjige, televizijski program za decu, igre sa testom, bojice i olovke, igračke, i pošto deda misli da je još mala da se igra sa plastelinom, visoko diže ruke i govori :„Velika sam. Hoću plastelin“. Uživa u vožnji na triciklu – guralici, i to toliko da odskače na sedištu, i drmusa prednju „kao bojagi“ šoferšajbnu. Njen osmeh, pun ljubavi i poverenja usrećuje sve oko nje, a posebno baba Nadu.

Zlata nema strah od kompjutera. Da joj Nada dozvoljava, lupkala bi po tastaturi na lap-topu do besvesti. Pošto to ne može, igra se sa bakinim telefonom. Tu radi po svome. Tačno zna kako se dolazi do koje dečije igrice, kada šta treba da dodirne, a od skoro, sama nalazi ikonicu za „you tube“, i sama, pomoću sličica, bira šta će da pusti da gleda i sluša. Pravo je dete dvadeset prvog veka. Podjednako dobro se snalazi i sa olovkama i četkicama, i sa internetom.

Zlata je pravo malo dete, željno sve moguće pažnje, ljubavi i razumevanja. Tačno zna šta sme, a šta ne sme. To ne znači da će tako i uraditi. Ako joj se posveti pažnja, ljubav, vreme, razumevanje, ona cveta. Tada nema ništa lepše na svetu od pogleda na njeno nasmevano

lice, i na oči pune sreće. Ako odrasli nemaju vremena za nju, ona je tužna. Misli da je nešto pogrešila, a deca nikada ne greše. Ona samo traže ono što im pripada – ljubav, pažnju, razumevanje, VREME da budu sa osobama koje su joj drage. Srećna deca postaju srećni ljudi.

19

Generacija mladih ljudi, između baba Nade i Zlate, su sada uglavnom roditelji. Doživeli su mnoge teške dane u detinjstvu i mladosti. Trenutno niko od njih nije u nekoj baš dobroj finansijskoj situaciji. Tu ne pomaže ni to što imaju završene fakultete, što su pametni, vredni, odgovorni. Sva industrija, sva preduzeća su iščezla. Onaj ko ima sreću da radi, radi za toliko malo para da ne uspeva da živi život dostojan čoveka. A tek oni koji ne rade... Ta generacija mladih ljudi ne izgleda nesrećno, ali jeste. Nedostatak sredstava za normalan život vodi u nesporazume, u nerazumevanje, u neslogu, i u bolest. Pošto je zdravlje psihičko, fizičko i socijalno blagostanje, pojavila se nova bolest. Zove se „Besparica“, a medicinski je nazivaju svakako: depresija, autoimune bolesti, različite hronične bolesti...

Baba Nada bi im pomogla, ali ne može. Oni su se, pritisnuti svojim brigama i problemima, udaljili od samih sebe, i od bližnjih. Oboleli su. Tako mladi, ili imaju hroničnu bolest, dijagnozu, i piju normalnu ili eksperimentalnu terapiju, ili imaju sve faktore rizika za hronične bolesti. Nije da se mladi bračni parovi ne vole. Samo, ne komuniciraju, ne razumeju se, i ne razmišljaju kako je ljudima u njihovoj okolini. Zaboravili su kako izgleda smejeti se, družiti se, šetati se, dogovarati se. Zaboravili su da poštuju jedni druge. Tonu u začarani krug nerazumevanja i nesloge.

Lek je vrlo jednostavan.

Za fizičko zdravlje

– kretanje, šetnja, a ona je lepša sa svojom porodicom.

20

Za psihičko zdravlje

- osmeh, praštanje, zahvalnost, međusobni dogovor, podela poslova, i bezuslovna ljubav.

Za socijalno blagostanje

- upornost, pozitivno razmišljanje, vera u sebe i svoje mogućnosti, pronalaženje svojih kvaliteta, i rad na svojim talentima i znanju. Više nema poslova koji su zagantovani do kraja radnog veka. Po statistici, u toku svog radnog veka, menjaće se po bar sedam poslova. Mladi ljudi moraju biti fleksibilni, i imati poverenja u sebe i svoje mogućnosti. Namerno ne kažem znanje, jer je potrebna i praksa. Ne kaže se uzalud da ko hoće, nađe način, a ko neće, nađe razlog.

Umesto svađe, vike, ćutanja, nerazumevanja, dobro bi bilo da nauče i koriste čarobne reči : „Molim“, „Hvala“, „Izvoli“ i čarobne misli – opraštanje, razumevanje i ljubav, o kojoj ne treba govoriti, ali je treba pružati tako da se oseti, sa svakim gestom i svakom rečju razumevanja i sloge. U tako srećnoj porodici, rastu srećna deca. Deca ne slušaju šta roditelji govore, već kako se ponašaju.

A tek šta neki mladi ljudi rade sami sebi, i svojoj deci. Ne zadovoljni svojim životima, puše u zatvorenim prostorima. Time svesno truju sebe, a to što su im deca pasivni pušači opravdavaju : „Pa i naši roditelji su pušili kada smo mi bili mali“.

Baba Nada im samo može poželeti da shvate da mogu dobiti samo ono što daju. Ako pružaju pažnju, ljubav, poštovanje, razumevanje, to će i dobiti. Ako pružaju viku, ciku, optuživanje, nerazumevanje, samo zahteve, a ne i pomoć, dobiće baš to – pakao koji su sami stvorili. Razboleće se i njihov brak, i oni, i bračni partner, i njihova deca...

Nada se nada da ima srećnih porodica i sada, a da će se ostale na vreme setiti da je naše samo ono što damo drugima. Dobro se dobrim vraća, a nesreća je tamo gde nema sloge i poštovanja.

Baba Nada i njena Zlata žive u Zemlji čuda, u gradu koji se zove „Feniks“.

To je grad napravljen tačno po meri čoveka. Ni preveliki, ni premali. Mogu se koristiti prevozna sredstva, a ko ima vremena i volje može svugde stići i autonogama. Mada, bicikl je omiljeno prevozno sredstvo, za koje skoro pa da nema lošeg vremena, ni loših uslova za vožnju.

Feniks postoji već nekoliko vekova. Nikao je na mestu gde je nekada bilo pravo more, a sada je to beskrajna ravnica, sa morem pšenice, kukuruza i ostalih poljoprivrednih kultura. Bilo bi lepo da su sve te kulture

organske, da nema hemijskih đubriva i pesticida, da oni ne bi zagađivali zemlju i vodu. Bilo bi lepo i da ljudi koji obrađuju tu zemlju mogu da žive od plodova svoga rada.

22

Feniks nikada nije imao previše drveća, ali i ono malo što je imao je posečeno. Drveće je bitno, jer su pluća grada, i zaštita od vetrova, i važna su za ciklus vode u atmosferi, i daju pozitivnu energiju, i daju život gradu... A drveća skoro da i nema.

U jednom trenutku, Feniks je izgubio i reku koja se zove „Blagostanje“ koja je tekla kroz njega. Da ne bi bilo poplava, reka je presečena, napravljena su jezera, ali time je presečena i žila kucavica Feniksa.

Bez Blagostanja, bez drveća, sa hemijskim sredstvima u zemlji, voda više nije za piće, vazduh je bez dovoljno kiseonika, ljudi i grad su bez energije za život. Industrijski giganti su pozatvarani, ljudi su ostali bez posla, bez nade. Nedostatak energije u gradu i njima samima doveo je do toga da ljudi govore za sopstveni grad da je „Mrtav grad“.

Svojim rečima, nesvesno su ubijali i inače iscrpljeni Feniks.

Kaže se : „Na početku beše reč“, ali, napočetku je bila misao, pa reč, pa realizacija. Kaže se i : „Kaži mi šta ljudi govore o svom gradu, pa ću ti reći kakva je budućnost grada“.

Pošto su ljudi govorili da je Feniks mrtav, on je polako umirao.

A onda – ljudi su se trgli. Shvatili su da imaju divan grad, da je Feniks grad star nekoliko vekova, da su ljudi u njemu kreativni, vredni, da sve znaju, i da sve mogu. Probudili su se. Prestali su da pričaju kako je njihov

grad mrtav. Prestali su da pričaju kako je njihov grad lep, ali...nedostaje mu... nevalja u njemu... mana mu je...

23

Stanovnici Feniksa su, za početak samo – počeli da ga hvale, i da ga vole. Počeli su da pričaju : „Feniks je centar sveta“, „Feniks je najlepší grad na svetu“ „Mnogo volimo Feniks“ „U Feniksu je predivno živeti“

„Dođite da vam pokažemo kakav lep grad imamo. Da vidite našu tradiciju, kulturu, naše običaje, naše proizvode, našu dobrotu, našu divnu hranu, naše ...“

Grad je počeo da se budi i oporavlja. Onda su se stanovnici setili da moraju oni da budu ta promena koju žele – počeli su da proučavaju i primenjuju metode organske poljoprivrede, što je i logično, kada su usred plodnih njiva. Njihovi poljoprivredni proizvodi, i hrana su uskoro postali poznati u svetu, i traženi.

Kada su već preuzeli svoj grad u svoje ruke, stanovnici Feniksa su ustanovili takmičenje u tome ko će više da posadi drveća. U dogovoru sa stručnjacima, počele su da niču šume u okolini, parkovi u gradu, i vetrozaštitni pojasevi duž puteva.

Klima je počela da se menja. Umesto polupustinjske, sada je to divna klima pogodna za život. Vazduh se obogatio kiseonikom, voda je, zahvaljujući organskoj poljoprivrednoj proizvodnji, i drveću, ozdravila.

Reka Blagostanje, i jezera koja su nastala njenim pregrađivanjem su očišćena. Pošto postoje cevi kojima su jezera povezana, njihove pumpe,

koje do tada nisu radile, su popravljene i rade. Uspostavljen je ponovo krvotok Feniksa.

Grad se napunio energijom, i ozdravio.

24

Ljudi su našli posao u proizvodnji i preradi hrane, u turizmu, ugostiteljstvu. Ono što su mislili da su mane grada, postale su vrline. Stanovnici su se proslavili svojom tradicionalnom hranom, svojim mirnim stilom života, svojom ljubaznošću i gostoprimljivošću. Turisti su oduševljeni prugom sa starim lokomotivama, parnjačama, dizelkama, šinobusima. U toku tih, sporih, putovanja jedu domaću hranu, uz zvuke tamburaša. I posećuju do tada njima nepoznata i neobična mesta.

Stanovnici se ponose svojim pozorištem, muzejom, glavnom ulicom, parkovima, bibliotekom, izletištima...

Turistima je na raspolaganju i poseta selima u okolini Feniksa. Brodom, ili autobusom uživaju u multikulturalnosti, jer je u svakom selu druga nacija, ili su sela sa više različitih nacija, običaja i kulture. Osećaju se kao da putuju kroz nekoliko različitih kraljevstava.

Zlata može da živi lepo u svom gradu.

Kada je Feniks ozdravio i ojačao, Nada je shvatila da mukama nije kraj. Nije dovoljno da grad u kome živi bude zdrav. To ništa ne vredi ako

ne ozdravi i Planeta mogućnosti. Setila se da se može primeniti sličan princip kao na Feniks. Ona sama je nemoćna, ali svi dobronamerni ljudi koji žele lepu budućnost svojoj deci i unucima, i sledećim generacijama, zajedno mogu sve.

25

Nije moguće da Moćni ljudi iz senke nemaju baš ni jedno dete, baš nikoga do koga im je stalo. Nije moguće ni da u sebi nemaju bar neko zrnice dobrote i ljubavi. Nije moguće, jer nema ničega u svetu da je isključivo dobro, ili isključivo zlo. Svi ljudi su ljudi, sa svojim manama i vrlinama, i samo ih treba podsetiti da svi imaju prava da žive, da se raduju životu, svakom novom danu, i da nema potrebe da svoje izume i novac troše na ratove, oružje, lekove, i sve što razara, uništava.

Nije potrebno rivalstvo između dva najveća carstva, a ni strah od novih carstava koja jačaju. Potreban je mir, harmonija, ljubav, dobrotu.

Bez ljubavi i bez dobrote nema čovečanstva.

Nada je napisala knjigu o svojim osećanjima, željama i razmišljanjima. Pozvala je sve mame i tate, sve bake i deke, sve strine i tetke, svu rodbinu sve male dece da se uključe u spasavanje Planete mogućnosti. Objasnila je da su ratovi i sve što doprinosi degeneraciji ljudi i gubljenju slobode i dostojanstva nepotrebni, da ne vode ničemu sem zagađivanju Planete mogućnosti, i njenom nestanku. Objasnila je da će, ustvari, Planeti mogućnosti nestanak ljudi doneti kratkotrajnu katastrofu, ali da će Planeta ozdraviti, samo neće biti ljudi na njoj. Objasnila je da ne postoje takva skloništa i takvi uslovi koji će

osigurati preživljavanje „odabranima“.Ne postoji sreća ako se gradi na nesreći i nestanku drugih ljudi.

26

Nada u spasavanje Planete mogućnosti nije uključila samo odrasle.Pozvala je i svu decu sveta da pričaju sa odraslima, da traže budućnost za svu decu.Među tim odraslima su,normalno, bili i oni Moćni ljudi iz senke.Njihova deca su im rekla i objasnila da ne žele da samo oni, kao „izabrani“ žive.Žele da sa njima budu i njihovi drugovi, drugarice, prijatelji,i svi oni koji su im komšije, slučajni prolaznici...

Deca su se izborila za opstanak Planete mogućnosti.Moćni ljudi iz senke su shvatili da im njihov novac, ili njihova vlast, moć, ne daje za pravo da odlučuju o sudbini drugih ljudi tako što će ih uništavati.Shvatili su da im njihov novac i moć mogu služiti samo da pomognu drugim ljudima da lepše i bolje žive.Odustajanje od strategije uništenja i vladavine silom naravno da nije bilo ni lako ni jednostavno.Deca i njihova dobronamerna rodbina su to uspeali zahvaljujući tome što su znali da se ceo svet sastoji od energije.Počeli su svi da emituju samo pozitivne misli, misli o ljubavi, miru, sreći, harmoniji,dobroti,zdravlju...O svojoj strategiji su se dogovarali preko društvenih mreža.Neprestano su govorili i pisali da žele da dugo žive.Da žele da budu zdravi.Da im ne trebaju ratovi, oružje,zatrovana hrana.Da žele čist vazduh i vodu.Da žele da dugo godina žive,slobodno, srećno, zdravo i zadovoljno.Odrasli su ih ozbiljno shvatili, jer tu su bila i njihova deca.Prestalo je zagađivanje

Planete mogućnosti, i bukvalno, i u mislima. Planeta je odmah počela da se oporavlja. Dobrota i ljubav su samim svojim postojanjem u mislima stvorili svet pun harmonije i mira. Zle misli i namere su nestale, a ljudi su usvojili novi način života.

27

Ljudi su prepustili prirodi i Planeti mogućnosti da se sama oporavlja. Prestankom zagađivanja, to se i dogodilo. Zaboravljene su i ideje da čovečanstvu treba GMO hrana, kemtrejlersi, haarpovi, čipovi, kontrola uma i sve slične gluposti.

Planeta mogućnosti je ozdravila.

Nada je shvatila da njena Zlata, dete dvadeset prvog veka, može da živi i da zna da nema nikakvih pretnji, niti mogućnosti da dođe Kraj sveta.

Može da živi, raduje se svakom novom danu, da uči, raste, uživa i da dobija i širi ljubav, radost, dobrotu i harmoniju. Dvadeset prvi vek je postao vek napretka i sreće.

